

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/74/2016
Identifikačné číslo spisu: 7015201402
Dátum vydania rozhodnutia: 16.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7015201402.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľa: G. L., bytom B. XXX, pošta P. W., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 10Sd/126/2015-32 zo dňa 11. júla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 10Sd/126/2015-32 zo dňa 11. júla 2016 potvrdzuje.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13.11.2015, ktorým odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4 a 6 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (v ďalšom texte aj: zákon o sociálnom poistení) znížila navrhovateľovi sumu invalidného dôchodku od 16.01.2016 na 192,10 eur mesačne, čo odôvodnila tým, že u navrhovateľa od 14.10.2015 došlo k zmene v poklese schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť oproti zdravej fyzickej osobe na 50 %. Zároveň potvrdil aj zmenové rozhodnutie č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 23.03.2016, ktorým bol navrhovateľovi podľa ustanovenia § 73, § 112 ods.4 a 6 a § 82 zákona o sociálnom poistení od 16.01.2016 znížený invalidný dôchodok na sumu 231,30 eur mesačne.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi Sociálnej poisťovne, ktorí vo svojich posudkoch vyhodnotili zdravotné postihnutia navrhovateľa na základe objektívnych odborných lekárskeho vyšetrení, vrátane lekárskeho vyšetrení ako aj nálezov, ktoré predložil navrhovateľ priamo na pojednávaní. Podstatou opravného prostriedku navrhovateľa bolo tvrdenie o nesprávnom posúdení jeho skutočných zdravotných problémov, keď neboli vzaté do úvahy

všetky ochorenia, ktorými trpí a ani obmedzenia, ktoré z týchto ochorení pre neho vyplývajú, ako aj tvrdenie o nesprávnom výpočte zníženého invalidného dôchodku a tvrdenie o možnom podstatnom zhoršení jeho zdravotného stavu.

Z jednotlivých posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia odporkyne, však možno prijať záver, že zdravotný stav navrhovateľa bol posudzovaný komplexne a boli vzaté do úvahy všetky jeho diagnózy (onkologické onemocnenie, ktoré bolo považované za rozhodujúce zdravotné postihnutie, ktoré je v súčasnosti v stabilizovanom stave a v dlhodobej remisii už skoro desať rokov, ako aj iné zdravotné postihnutia, za ktoré navrhovateľovi bolo priznané zvýšenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť), pričom navrhovateľovi sa v priebehu konania tieto závery posudkových lekárov nepodarilo spochybníť ani ním dodatočne predloženými lekárskymi správami a nálezmi. Aj tieto správy a nálezy boli v súlade so závermi posudkových lekárov o tom, že navrhovateľ je naďalej invalidný, a došlo u neho k zmene poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť z pôvodne 75 % na 60 % (t. j. 50 % za rozhodujúce zdravotné postihnutie a 10 % za iné zdravotné postihnutia - v tomto bode došlo k zmene v priebehu konania o opravnom prostriedku, keď za iné zdravotné postihnutia pôvodne zvýšenie percentuálnej miery nebolo priznané), čo našlo vyjadrenie aj v zmene rozhodnutia o celkovom poklese invalidného dôchodku navrhovateľa.

Súd v konaní nezistil žiadne pochybenia ani pri samotnom výpočte invalidného dôchodku navrhovateľa (v napadnutom rozhodnutí v spojení so zmenovým rozhodnutím), tento bol určený zákonom stanoveným spôsobom v správnej výške, preto napadnuté rozhodnutie odporkyne zo dňa 13.11.2015 o znížení invalidného dôchodku u navrhovateľa v spojení so zmenovým rozhodnutím zo dňa 23.03.2016 ako zákonné a vecne správne potvrdil.

Proti rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal, že aj po stabilizovaní zdravotného stavu má naďalej vážne problémy, ktoré opísal pred súdom prvého stupňa. Trpí aj psychickou traumou z onkologických liečení, lieči sa aj na neurológii, lebo chemoterapia zanechala nežiaduce účinky aj na dolných končatinách; lieči sa na pľúcnom oddelení a alergológii, kde mu potvrdili chronický kašeľ. Poukázal na to, že má veľké výdavky na lieky a tento dôchodok mu nedovoľuje slušne žiť, ale iba prežívať. Choroba mu prekázala životné plány a zrušil sa mu celý svet. Žiadal o prešetrenie výpočtu dôchodku, zohľadnenie viacerých diagnóz k celkovému výpočtu a uznanie celého dôchodku 75 %.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu označila dôvody v ňom uvádzané, za neopodstatnené. Podľa jej názoru navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by záver prijatý v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasnosti a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto jeho nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku nevznikol. Preto odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdil podľa § 219 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p. a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O.s.p. v spojení s § 250s O.s.p.), dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 16. januára 2018 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto v medziach odvolania odvolací súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil ich zákonnosť.

Podľa § 71 zákona o sociálnom poistení je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona o sociálnom poistení) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak, ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu, teda že odporkyňa napadnutými rozhodnutiami rozhodla o znížení sumy invalidného dôchodku. Podkladom pre pôvodné rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13.11.2015 bol posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Spišská Nová Ves zo dňa 14. októbra 2015, ktorý konštatoval, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u neho je zdravotné postihnutie zaradené do Kapitoly XII - choroby mužských pohlavných orgánov, položka 3 - zhubný nádor semenníka, písmeno c) - po stabilizácii zdravotného stavu, na základe čoho ustálil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 % v hornej hranici z daného percentuálneho rozpätia (30 % - 50 %). Pre iné zdravotné postihnutia posudkový lekár nenavýšil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Podľa posudku bol uznaný za naďalej invalidného od 14.10.2015 s nižšou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako pri poslednom posudzovaní zdravotného stavu (uznaný za invalidného od 25.04.2007 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %), lebo došlo k stabilizácii zdravotného stavu základného onkologického ochorenia.

Na základe navrhovateľom podaného opravného prostriedku bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Spišská Nová Ves zo dňa 28. januára 2015, ktorý zotrval na pôvodnom posúdení a určení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Následne bol zdravotný stav navrhovateľa posudzovaný druhostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporkyne, ústredie pracovisko v Poprade dňa 18. februára 2016, ktorý po vyšetrení navrhovateľa a zohľadnení predložených lekárskeho nálezov (pľúcne vyšetrenia z 10.2. - 12.2.2016) ustálil ako rozhodujúce zdravotné postihnutie zhubný nádor semenníka po stabilizácii zdravotného stavu (kapitola XII, položka 3c) s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 % s tým, že pre ostatné ochorenia - polyneuropatia a reštrikčná ventilačná porucha stredne ťažkého stupňa bola navýšená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o maximum 10

% na celkovú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 60 % od 14.10.2015.

Vzhľadom na ďalšie navrhovateľom predložené lekárske správy a nálezy bol jeho zdravotný stav posudzovaný pre účely doplnenia posudku na vyžiadanie súdu posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Poprade dňa 26. mája 2016. Podľa obsažného posudku sú jeho závery zhodné s posudkovým záverom zo dňa 18.2.2016 s tým, že onko-hematologické, neurologické a pľúcne vyšetrenia nedokumentujú zhoršenie zdravotného stavu, preto nie je dôvod na zmenu posudkového záveru .

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v správne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutých rozhodnutí odporkyne resp. konania, ktoré im predchádzalo, ktoré by odôvodňovali ich zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a v primeranom rozsahu zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľa a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. nezistil dôvod na to, aby sa odchytil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Námietky navrhovateľa uvádzané v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa vyjadrujúce pochybnosti o náležitom posúdení jeho nepriaznivého zdravotného stavu resp. nesprávne právne posúdenie veci odvolací súd nepovažoval za dôvodné a preto neboli spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým tento súd dospel a náležite obsažným a presvedčivým spôsobom uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd pripomína, že nemožno považovať za porušenie práva účastníka skutočnosť, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutia podľa jeho predstáv.

Všetky navrhovateľom v správnom konaní predložené aktuálne lekárske správy (špecifikované v samotných posudkoch) boli zohľadnené posudkovými lekármi a podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavujú dôkazy, ktoré by nasvedčovali existencii skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľa, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i O.s.p.) alebo by inak prijatý záver spochybňovali. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov vo svojich záveroch. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Nebol preto v tomto štádiu konania daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Zdravotný stav navrhovateľa bol v konaní posudzovaný rôznymi posudkovými lekármi, ktorí dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlili závery, ku ktorým dospeli pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie i percentuálnu mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v aktuálnom čase. Odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti týchto záverov, nakoľko tieto posudky sú zrozumiteľné, logické a bez rozporov.

K námietkam navrhovateľa odvolací súd pripomína, že v súlade s právnym poriadkom, konkrétne so zákonom o sociálnom poistení, je na účely invalidity oprávnený posudzovať zdravotný stav posudkový lekár. V prejednávanom prípade je zrejmé, že posudkoví lekári posúdili zdravotný stav navrhovateľa na základe všetkých odborných nálezov, ktoré mali k dispozícii, a tieto riadne vyhodnotili a svoje závery náležite zdôvodnili, pričom v konaní sa nepreukázali skutočnosť vyvolávajúce objektívne pochybnosti o ich odbornosti resp. predpojatosti v konkrétnej veci, preto odvolací súd ani z tohto dôvodu na prípadné ďalšie dokazovanie.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že súd prvého stupňa poskytol navrhovateľovi podľa názoru odvolacieho súdu dostatok možností dokladovať svoj zdravotný stav a na základe jeho pokynov (potom čo bol zdravotný stav navrhovateľa už predtým trikrát posudzovaný v správnom konaní) nariadil ho v priebehu súdneho konania opätovne posúdiť.

Z posudkov nachádzajúcich sa v administratívnom spise odporkyne je zrejmé, že posudkoví lekári komplexne zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa, pričom vzali do úvahy a vyhodnotili všetky ním predložené lekárske správy a na vyžiadanie súdu zaujali stanovisko aj k dodatočne predloženým lekárske správy špecifikovaným v samotnom posudku, na podklade ktorých posudkoví lekári v aktuálnom čase ustálili, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím (t. j. také, ktoré je najzávažnejšie a najvýraznejšie ovplyvňuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť) u neho je zdravotné postihnutie zaradené do Kapitoly XII, položka 3, písmeno c) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. s tým, že ostatné ochorenia, ktoré nie sú rozhodujúcim zdravotným postihnutím, ale svojou podstatou ovplyvňujú funkčný stav organizmu odôvodňujú navýšenie poklesu o 10 %, preto ich závery neboli spochybnené ani námietkami navrhovateľa vyjadrujúce jeho subjektívny pocit nespokojnosti s takýmto posúdením.

Navrhovateľ ani podaným odvolaním nespochybnil, že jeho zdravotný stav v čase jeho posudzovania a vydania napadnutých rozhodnutí neodôvodňoval vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a rovnako samotnú výšku priznanej dávky.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval rozhodnutia odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok .